

## Så skapar du en prestandadeklaration och CE-märkning för flexibla tätskikt - ångspärrar

Ångspärrar omfattas av den harmoniserade standarden SS-EN 13984:2013. Det här informationsbladet är tänkt att fungera som en vägledning om hur en prestandadeklaration och CE-märkning upprättas. Det innehåller bland annat information om vilka uppgifter som ska finnas med i dessa dokument samt exempel på både prestandadeklaration och CE-märkning som uppfyller kraven. Boverket påbörjade under 2018 marknadskontroll av ångspärrar. Marknadskontrollen har omfattat dokumentationskontroll och provning av fyra egenskaper: **vattentäthet, ånggenomgångsmotstånd, beständighet** (ånggenomgångsmotstånd efter artificiell åldring) och **kemikaliebeständighet** (alkalibeständighet). Dokumentation som kontrollerats är prestandadeklaration, CE-märkning, första typprovning samt bruksanvisningar.

## Prestandadeklaration

Ångspärrar omfattas av den harmoniserade standarden SS-EN 13984:2013. Detta innebär att det är obligatoriskt att upprätta en prestandadeklaration och CE-märka ångspärrar när de säljs. Vad som ska finnas med i prestandadeklarationen regleras i EU:s byggproduktförordning.

### Vem ska upprätta prestandadeklarationen?

Det är bara tillverkaren av en byggprodukt som får och kan upprätta en prestandadeklaration. Tillverkaren är den aktör som genom att upprätta prestandadeklarationen tar ansvar för att byggprodukten uppfyller den angivna prestandan. Distributörer och importörer ansvarar för att prestandadeklarationen följer med till slutkund när produkten säljs. En importör eller distributör som väljer att sälja en produkt under eget namn likställs med tillverkare och ska därmed upprätta egen dokumentation.

### Särskilt om produkttyper och spårbarhet

Produkttypens unika identifikationskod och prestandadeklarationens referensnummer är viktig information i prestandadeklarationen och CE-märkningen. Dessa säkerställer spårbarhet mellan produkten och prestandadeklarationen.

En produkttyp är en kombination av råmaterial som tillverkas i en specifik process och som har en bestämd prestanda för vissa väsentliga egenskaper. Produkttypen bestäms av tillverkaren, som därefter ger den en unik identifikationskod. Varje prestandadeklaration ska därtill ges ett referensnummer.

Huvudregeln är att en prestandadeklaration ska avse en produkttyp. Det kan i vissa fall vara tillåtet att ange flera produkttyper i samma prestandadeklaration, förutsatt att produkttypens identifikationskod och dess prestanda anges tydligt för respektive produkttyp.

### Vilka egenskaper ska redovisas?

Alla väsentliga egenskaper i den harmoniserade standardens ZA-bilaga ska finnas med i prestandadeklarationen. Prestanda ska redovisas för alla egenskaper som är relevanta för produktens avsedda användning utifrån svenska byggregler. För de eventuella egenskaper som prestanda inte har bedömts ska "NPD" (no performance determined, ingen prestanda fastställd) anges. Det gäller dock inte i det fall ett tröskelvärde ska anges, enligt standarden\*. Andra egenskaper än de som finns i standardens ZA-bilaga får inte finnas med i prestandadeklarationen.

## Exempel på prestandadeklaration

| PRESTANDEDEKLARATION                                           |                                                                                |
|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| NR DOP001                                                      |                                                                                |
| 1. Produkttypens unika identifikationskod:                     | Luft- och ångspärr                                                             |
| 2. Avsedd användning/avsedda användningar:                     | Invändigt tätskikt                                                             |
| 3. Tillverkare:                                                | Företaget AB<br>Bolagsvägen 1<br>123 45 Staden                                 |
| 4. Tillverkarens representant:                                 | -                                                                              |
| 5. System för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda: | System 1,3,4 för reaktion vid brandpåverkan och system 3 för övriga egenskaper |
| 6. a) Harmoniserad standard:                                   | SS-EN 13984:2013                                                               |
| b) Anmält/anmälda organ:                                       | Kontrollorgan AB<br>NB nr 0000                                                 |

Prestandadeklarationen ska ges ett referensnummer.

När en produkttyp har bestämts ska den ges en unik identifikationskod. Identifikationskoden kan vara densamma som prestandadeklarationens referensnummer.

Här anger man den avsedda användningen för produkten inklusive eventuella begränsningar som beskrivs i kommentar på nästa sida ( \* och \*\*)

Tillverkarens representant är en juridiskt definierad aktör som av tillverkaren har utsetts för att utföra vissa uppgifter. Finns ingen tillverkarens representant kan punkten helt utelämnas.

I prestandadeklarationen ska det anges vilket system för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda som används för produkten. För träpaneler gäller system 1 för egenskapen Reaktion vid brandpåverkan om träpanelen behandlats för att förbättra dess prestanda avseende denna egenskap. För övriga egenskaper gäller system 4.

7. Angiven prestanda:

| Väsentlig egenskap:                                                       | Essential characteristics:                                              | Angiven prestanda:          |
|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| Reaktion vid brandpåverkan                                                | Reaction to fire                                                        | brandklass eller NPD        |
| Vattentätthet                                                             | Watertightness                                                          | pass/uppstår eller NPD*     |
| Ånggenomgångs-<br>motstånd                                                | Water vapour<br>permeability                                            | sd-, Z-, g- eller µ-värde   |
| Beständighet<br>– Ånggenomgångs-<br>motstånd efter artificiell<br>åldring | Durability<br>– Water vapour<br>permeability after<br>artificial ageing | pass/uppstår                |
| Kemikaliebeständighet/<br>Alkalibeständighet                              | Durability - Chemical<br>resistance                                     | pass/uppstår eller<br>NPD** |
| Slaghållfasthet/<br>Slagmotstånd                                          | Impact resistance                                                       | min-/max-värde<br>alt. NPD  |
| Skjuvningshållfasthet/<br>Skarvstyrka                                     | Joint strength                                                          | min-/max-värde<br>alt. NPD  |
| Draghållfasthet<br>(Dragstyrka, brottöjning)                              | Tensile strength                                                        | min-/max-värde<br>alt. NPD  |
| Rivstyrka                                                                 | Resistance to tearing                                                   | min-/max-värde alt. NPD     |
| Farliga ämnen                                                             | Dangerous substances                                                    | NPD                         |

Prestandan för ovanstående produkt överensstämmer med den angivna prestandan. Denna prestandadeklaration har utfärdats i enlighet med förordning (EU) nr 305/2011 på eget ansvar av den tillverkare som anges ovan. Undertecknad på tillverkarens vägnar av:

Namn, ort, datum, underskrift.

\*Man kan endast ange NPD om man klassificerar produkten som type B - icke vattentät. I så fall ska man begränsa den avsedda användningen i prestandadeklarationen.

Prestanda avseende de väsentliga egenskaperna ska anges. Värde eller klass måste anges för minst en egenskap. Har prestanda för någon egenskap inte bedömts ska egenskapen ändå listas i prestandadeklarationen och NPD, ingen prestanda fastställd anges.

\*\*Man kan endast ange NPD för den här egenskapen beroende på avsedd användning. I så fall ska man i prestandadeklarationen ange begränsad användning av produkten, t ex vid användning som innebär kontakt med alkalisk miljö.

## CE-märkning

CE-märkningen är mer än bara bokstäverna CE. I exemplet förklaras vilken information som ska finnas med i CE-märkningen. Huvudregeln är att CE-märkningen ska sitta direkt på produkten. Om detta inte är möjligt kan CE-märkningen istället fästas på förpackningen.

CE-märkningen ska vara skild från annan märkning av produkten. CE-märkningen får alltså inte innehålla symboler eller uppgifter kopplade till annan märkning. Inte heller prestandadeklarationen får innehålla hänvisningar till annan märkning.

|                                                |                           |
|------------------------------------------------|---------------------------|
| CE                                             |                           |
| 15                                             |                           |
| Företaget AB, Bolagsvägen 1, 123 45 Staden     |                           |
| Anmält organ: 0000                             |                           |
| Produkttyp Luft- och ångspärr                  |                           |
| Prestandadeklarationens referensnummer: DoP001 |                           |
| SS-EN 13984:2013                               |                           |
| Invändigt tätskikt                             |                           |
| <b>Väsentlig egenskap:</b>                     | <b>Angiven prestanda:</b> |
| Vattentäthet                                   | pass/uppnår               |
| Ånggenomgångsmotstånd                          | sd 5                      |
| Beständighet<br>– Ånggenomgångsmotstånd        | pass/uppnår               |
| Kemikaliebeständighet/<br>Alkalibeständighet   | pass/uppnår               |

Årtal då produkttypen CE-märktes första gången

Det anmälda organets identifikationsnummer

Produkttypens unika identifikationskod

CE-märkningen ska innehålla information om byggproduktens prestanda avseende de väsentliga egenskaperna. Endast de egenskaper där ett värde eller klass deklarerats i prestandadeklarationen ska finnas med i CE-märkningen. De egenskaper som redovisas med NPD ska således inte finnas med.

## Läs mer och hitta rätt i byggproduktförordningen och den harmoniserade standarden

Harmoniserad standard: SS-EN 13984:2013

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (byggproduktförordningen):  
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:088:0005:0043:SV:PDF>

Vad prestandadeklarationen och CE-märkningen ska innehålla anges i byggproduktförordningens artikel 6 och 9.2. Du kan även få vägledning från exemplen på prestandadeklarationer och CE-märkning som finns i det här informationsbladet.

Boverket ansvarar för att kontrollera byggprodukter på den svenska marknaden. På Boverkets webbplats kan du läsa mer om CE-märkning och prestandadeklarationer: [www.boverket.se/ce](http://www.boverket.se/ce)